

احادیث علوی

و معادل‌های آن در فارسی و انگلیسی

www.ketab.ir

دکتر سید محمد رضی مصطفوی نیا

(عضو هیأت علمی دانشگاه قم)

دکتر مهدی ناصری

(عضو هیأت علمی دانشگاه قم)

سرشناسه:	مصطفوی‌نیا، سیدمحمدنصری، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور:	احادیث علوی و معادل‌های آن در فارسی و انگلیسی / سیدمحمدنصری مصطفوی‌نیا، مهدی ناصری.
مشخصات نشر:	قم: پویشگر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری:	۲۳۶ ص.
وضعیت فهرست نویسی:	فها
یادداشت:	فارسی - عربی - انگلیسی.
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق - احادیث
موضوع:	احادیث در ادبیات فارسی
موضوع:	احادیث در ادبیات انگلیسی
موضوع:	ادبیات فارسی - تاریخ و نقد
موضوع:	ادبیات انگلیسی - تاریخ و نقد
شناسه افزوده:	ناصری، مهدی، ۱۳۵۹ -
رده بندی کنگره:	۱۳۹۳ م الف ۲۹/۳۹ BPO
رده بندی دیویی:	۲۹۷/۹۵۱۶
شماره کتابشناسی ملی:	۲۵۱۸۳۶۹
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۶۰۴۸-۰۷-۲

احادیث عربی و معادل‌های آن در فارسی و انگلیسی

دکتر سید محمد علی مصطفوی‌نیا، دکتر مهدی ناصری

ویراستار علمی و ادبی: فائمه حیدری سرمرزده، احمد محمدی نژاد پاشاکی

صفحه آرا و تدوین: فائمه - ماعیلی آهویی

طراح جلد: احمد محمدی نژاد پاشاکی

تهیه و تنظیم: دانشکده اصول الدین قم

ناشر: انتشارات پویشگر

تاریخ و نوبت چاپ: ۱۳۹۳ - چاپ اول

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد وزیری

قیمت: ده هزار تومان

شابک ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۶۰۴۸ - ۰۷ - ۲

انتشارات پویشگر

قم، بلوار امین، ایستگاه زینتیه، شماره ۲۷۶

تلفن: ۳۲۹۳۷۶۴۳ فاکس: ۳۲۹۳۶۱۰۶

بی‌تردید، نظم و نثر فارسی، بخش گسترده‌ای از غنی و عظمت خود را از آموزه‌های دین مبین اسلام گرفته است. در این میان فرازهای نورانی امیر المؤمنین (علی‌ص)، منبع الهام بسیاری از شاعران و نویسندگان فارسی‌گو قرار داشته است. فرازهایی که، سرشار از درس‌هایی است که هر یک می‌تواند در امر هدایت و ساختن جامعه، بسیار راهگشا باشد. شاید کمتر شاعر فارسی را بتوان پیدا کرد که در سروده‌های خود از این سخنان گوهر بار و فرازهایی نورانی، الهام نگرفته باشد. این کتاب در صدد آن است تا در همین راستا، مضامین مشترک احادیث علوی را در نظم و نثر فارسی و انگلیسی، تا آنجا که میسر باشد، پیش‌روی خوانندگان گرامی قرار دهد. در این مجال قصد آن داریم که در هر دو زمینه نظم و نثر فارسی و انگلیسی، نمونه‌های فراوانی از احادیث علوی را در معرض همگان قرار دهیم، تا انس و الفت میان شعرها، نثرهای فارسی و انگلیسی از یک طرف و احادیث علوی را از طرف دیگر، بیشتر ملموس‌تر نمایان سازیم.

شیوه‌ی تنظیم

روش کار در تطابق احادیث علوی با نظم و نثر فارسی و انگلیسی این چنین خواهد بود که نخست احادیث حکیمانه و گرانسنگ حضرت امیر المؤمنین (ع) ذکر شده و آنگاه مضامین مشترک فارسی و انگلیسی در این خصوص بیان می‌گردد. اگر چه در اغلب مجموعه‌های حدیثی که تاکنون منتشر شده است، از تقسیم‌بندی حرف به حرف و یا الفبایی استفاده شده، که آسان‌ترین شیوه از نظر تدوین و بدترین شیوه برای خوانندگان می‌باشد، ولی مادر این مجموعه از تقسیم‌بندی موضوعی بهره گرفته‌ایم که دشوارترین شیوه از نظر تدوین و بهترین شیوه برای خوانندگان می‌باشد. بارزترین کاستی تقسیم‌بندی حرف به حرف احادیث علوی، پراکنده‌گویی و بی‌نظم بودن مضامین مطرح شده خواهد بود؛ به گونه‌ای که ترتیب احادیث، هیچ گونه ارتباط معنایی با هم ندارد. در تقسیم‌بندی حرف به حرف، احادیثی که مضامین مشابهی دارند، به صورت پراکنده و در صفحات مختلف کتاب آورده می‌شود. این در حالی است که در تقسیم‌بندی موضوعی، تمامی احادیث مشابه و هم معنا در ذیل یک مدخل جمع آوری می‌گردد که برای خواننده بسیار

سودمند می‌باشد. برای نمونه احادیث زیر را که داراری مضمون مشابه می‌باشند و یا با یکدیگر ارتباط معنایی دارند، در این نوع تقسیم‌بندی در ذیل مدخل (امید) ذکر می‌گردد:

● عِنْدَ تَنَاهِي الشَّدَائِدِ يَكُونُ تَوَقُّعُ الْفَرَجِ. [غرر الحکم: ۵۰۹]

هنگام که سختی به نهایت به رسد، امید گشایش است.

لِكُلِّ هَمٍّ فَرَجٌ. [غرر الحکم: ۵۹۳]

هر اندوهی، گشایشی دارد.

لِكُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجٌ. [غرر الحکم: ۵۹۳]

هر تنگنایی، گشایشی دارد.

عِنْدَ الْعُشْبَاحِ يَحْمَدُ الْقَوْمُ السُّرَى. [الإمام علی(ع)، الأمثال والحکم فی نهج البلاغه]

صبحگاه است که قوم شب روی خود را می‌ستایند.

عِنْدَ انْسِدَادِ الْفُرَجِ يَبْشُرُ مَذَالُ الْفَرَجِ. [غرر الحکم: ۵۰۹]

هنگام بسته شدن رخته‌ها، روزد نمای گشایش پدیدار می‌شود.

عِنْدَ تَضَائِقِ خَلْقِ الْبَلَاءِ يَكُونُ الرَّخَاءُ. [غرر الحکم: ۵۱۰]

هنگامی که حلقه‌های زنجیر گرفتاری تنگ گردد، زمان آسایش است.
در نومی‌دی بسی امید است

از سوی دیگر، کوشیده‌ایم تا در معادل‌های فارسی و انگلیسی احادیث مذکور نیز متنوع و همراه با مترادف‌های گوناگون آن باشد، برای نمونه، برابره‌های فارسی و انگلیسی احادیث علوی فوق الذکر، که همگی بر ضرورت امید داشتن و امیدوار بودن اشاره دارد، بدینگونه در کتاب آمده است:

در ناامیدی بسی امید است پایان شب سیه سپید است «نظامی»

امیدها در ناامیدی است.

به هنگام سختی مشو ناامید که ابر سیه بارد آب سفید «نظامی»

پس از تیرگی روشنی گیرد آب برآید پس از تیره شب آفتاب «اسدی»

روزهای سپید است در شبان سیاه. «سعدی»

از پی هر شبی بود روزی.

باران سفید از ابر سیاه می‌بارد.

بعد نومیدی بسی امیدهاست از پس ظلمت دوصد خورشیدهاست «مولوی»

It is always darkest before the dawn. (Mieder: 134)

After black clouds, clear weather. (Strauss: 157)

Every cloud has a silver lining. (Titelman: 82)

After the storm comes the calm. (Mieder: 566)

After a storm, the sun always shines. (Mieder: 566)

There is always a silver lining to every cloud. (Titelman: 82)

After cloudy weather comes the sun. (Strauss: 157)

It's always dark before the sun shines. (Mieder: 134)

در ذکر مدخل‌های کتاب نیز سعی شده است تا در کنار هر مدخل به مترادف‌های آن مدخل نیز اشاره گردد. برای نمونه در روبروی مدخل: (اصل) به (/نسب/حسب/پدر) و یا در مدخل (اندازه) به (حد/قدر/مقدار) و در مدخل (بخشش) به (گذشت/عفو) و غره نیز اشاره شده است تا سودمندی و کارآمدی بیشتری برای خواننده‌ی گرامی داشته باشد.

در ترجمه‌ی احادیث علوی، کوشیده‌ایم تا حداقل مکان از ترجمه‌ی تحت اللفظی و مقید پرهیز کرده، و احادیث را به صورت معنی‌ی و فهم نیز به شکل ارتباطی ترجمه نماییم. در خصوص معادل‌های فارسی و انگلیسی هر حدیث نیز تلاش شده است تا معادل‌های دقیق، به روز و گوناگون احادیث علوی را در نظم و نثر فارسی و انگلیسی شناسایی کرده و آن را پیش‌روی خوانندگان گرامی قرار دهیم.

سید محمد رضی مصطفوی نیا

عضو هیات علمی دانشگاه قم

مهدی ناصری

عضو هیات علمی دانشگاه قم